

ప్రవచన గ్రంథాలు

ప్రారంభమునకు: పాత నిబంధనలోని ప్రవచన గ్రంథాలలో మరింత సమాచారం, సందర్శాలు గల పది హేసు పుస్తకాలున్నాయి. ఏ ప్రవక్త ఎప్పుడు, ఎవరికి ప్రవచనం అందించాడన్న విషయం పట్టికలో ఉంది. ఒక వాక్యభాగాన్ని ఆర్థరం చేసుకోవాలంటే, దేవుడు ఆ ప్రవక్తకు ఆ సందేశాన్ని ఎందుకు యిచ్చాడని చూడాలి.

పరిచయం

ఇంగ్లీషు పాత నిబంధనలో యొపయానుండి మలాకీ గ్రంథం వరకు ఉన్న గ్రంథాలను ప్రవచన గ్రంథాలుగా పిలుస్తున్నారు. ఈ మూడు భాగాలలోని ఐదు గ్రంథాలు (యొపయా, యిర్మియా, విలాపవాక్యములు, యొపాజ్యేలు మరియు దానియేలు గ్రంథాలు) “పెద్ద ప్రవక్తల” గ్రంథాలుగా పిలువబడుచున్నాయి మరియు మిగిలిన పశ్చాండు గ్రంథాలు (హోషేయ, యోవేలు, అమోసు, ఓబద్యా, యోనా, మీకా, సహాము, హబకుయ్కు, జెఫన్యా, హగ్గయి, జెకర్యా మరియు మలాకీ గ్రంథాలు) “చిన్న ప్రవక్తలుగా” పిలువబడుతున్నాయి. ఈ గ్రంథాలలోని పెద్ద, చిన్న అనే తేడా వాటి ప్రాముఖ్యతను బట్టి గాక వాటి దీర్ఘతను బట్టి ఉంటుంది. “చిన్న ప్రవక్త” కంటే “పెద్ద ప్రవక్తల” గ్రంథాల సమాచారం ఎక్కువగా ఉంటుంది.¹

ప్రవక్తల పని

ఈ పుస్తకాలను ఆర్థం చేసుకోవాలంటే, మనం ప్రవక్తల పనిని ఆర్థం చేసుకోవాలి. పాత నిబంధన కాలంలో ప్రవక్తలు ఇక్రాయేలులో పనిచేసేవారు. విభిన్న ప్రవక్తల పని చరిత్ర గ్రంథాలలో చెప్పబడింది.² ప్రవక్తలను సూచించే పదాలు అనేకం ఇయ్యబడ్డాయి. “ప్రవక్త” (1 సమాయేలు 3:20), “దీర్ఘదర్శి” (1 సమాయేలు 9:9), “దైవజనుడు” (1 సమాయేలు 2:27), మరియు “కావలివాడు” (యొపాజ్యేలు 3:17). “నా సేవకులైన ప్రవక్తలు” అని దేవుడు వీరి గురించి చెప్పాడు (2 రాజులు 17:13; యిర్మియా 26:5, 19; యొపాజ్యేలు 38:17; జెకర్యా 1:6). ఈ పదాలను బట్టి ప్రవక్తల యొక్క పని దేవునినుండి సందేశాన్ని పొంది ప్రజలకు ఆయన తరఫున సందేశాన్నివ్వడం అని ఆర్థమవుతుంది. ప్రవక్తలు దేవుని ప్రతినిధులుగా నుండటకు ఆయనచేత ప్రత్యేకంగా పిలువబడినవారు.³ ఇంకా చెప్పాలంటే ప్రవక్త దేవుని “నోరుగా” ఉన్నాడు (నిర్దమకాండము 4:16; 7:1, 2) – దేవుడు తన ప్రజలకు సందేశాన్నివ్వడానికి ఆయన యొక్క సాధనం వీరు.

కాబట్టి, పాత నిబంధన ప్రవచనం అంటే, అది భవిష్యత్తును గురించిన ప్రవచనం అని లేదా ప్రవక్త అంటే, భవిష్యవాణి పలికేవాడు అని తప్పగా అనుకోకూడదు. అలగాకుండా ప్రవక్త అంటే దేవుని వాక్యాన్ని చెప్పే “సత్యవాణి.” అతడు దేవుని వాక్యాన్ని ప్రజలకు చెప్పేవాడు. అతడి కాలంలో అతడే బోధకుడు, ప్రాముఖ్యంగా, తన ప్రజల నిమిత్తం సందేశాన్నిచ్చేవాడు.

ప్రవక్తలు సహజంగా వారి పరిస్థితులను గురించి దేవుని ప్రజలతో మాటల్లాడుతారు. వారు వాక్య ప్రకటనలో విధేయత మరియు అవిధేయతల ఫలితాలు ఉంటాయి. అలాగే, ప్రవక్తలు భవిష్యత్తును కూడా చెప్పేవారు. కొన్నిసార్లు సహజదూర భవిష్యత్తును గురించిన వివరాలను కూడా యిచ్చేవారు. ఉదాహరణకు, క్రొత్త నిబంధనలో రాబోవు మేస్సియా, అయిన రాజ్యమును గురించిన పాత నిబంధన ప్రవచనములున్నాయి.

ప్రవక్తలు ప్రాథమికంగా ఇత్రాయేలును ఉద్దేశించి ప్రవచనాలు చెప్పినాగాని, వారి గ్రంథాలలో ఇతర దేశములను గురించిన సమాచారం కూడ ఉంది. ప్రవక్తలు దేవుని ప్రజలకు అయిన సందేశాన్నందించేవారు కాబట్టి వారు దేశమంతటి గురించి సందేశమిచ్చేవారు. ఇందునుబట్టి వారు దేశ రాజకీయ వ్యవహరాల్లో, సలహాలివ్వడంలోనూ, రాజులను పోచ్చురించడంలోనూ వారు కల్పించుకునేవారు.

అలాగే ఇత్రాయేలులో అబద్ధ ప్రవక్తలు బయలుదేరారు. వీరిలో కొందరు అన్యదేవతలకు ప్రతినిధులుగా ఉంటుండగా కొందరు ప్రభువు పక్కానే మాటల్లాడుతున్నామని అసత్యం చెప్పేవారు.⁴ అబద్ధ ప్రవక్తలను యిలా గుర్తించవచ్చు:

1. అబద్ధ ప్రవక్తలు యొక్క సందేశం, స్పష్టంగా, శ్రోతులకు అనుకూలంగా ఉంటుంది. ఇదే తేడా రాజైన అహంకారుడ్దంలో మరణించుటకు ముందు మీకాయా మరియు ఇతర నాల్గవందలమంది ప్రవక్తల సందేశంలో కనబడుతుంది (1 రాజుల 22:6-28ఎ).

2. అబద్ధ ప్రవక్త ప్రవచనం లేదా అతని “సూచనలు” నెరవేరవు (ద్వితీయాపదేశకాండము 18:18-22; నిర్దమకాండము 4:8 చూడుము).

3. అబద్ధ ప్రవక్తల సందేశం కొన్నిసార్లు అన్య దేవత పేరుమీద ఉంటుంది. ఇంతకు ముందు చెప్పబడిన దేవుని వాక్యకు వ్యతిరేకంగా అతని సందేశం ఉంటే అతడు అబద్ధ ప్రవక్త. (ద్వితీయాపదేశకాండము 13.1-3 చూడుము.)

ప్రవక్తల సందేశం

ప్రవక్తల సందేశంలో ఐదు స్థాల అంశములు కనబడతాయి: (1) చరిత్రయంతటికిని దేవుడే పరిపోలకుడు, (2) దేవునితో సరియైన సంబంధం కలిగియుండవలసిన ఆవశ్యకత, (3) మతం మరియు సమాజం యొక్క నైతిక పునాది, (4) తీర్పు మరియు నిరీక్షణల సందేశం, (5) మేస్సియా యొక్క రాజ్యం.⁵ ప్రవక్తల సందేశమును గురించిన వివరణాత్మక విషయాలు క్రింద ఇయ్యబడ్డాయి:

- I. “యొహోవా సెలవిచ్చిన మాట ఇదే.” (యొఘయా 1:11; యిర్మియా 1:8-9; యొహెజ్యేలు 13:1; ఆమోసు 7:14-16; జెఫన్యా 1:1.)
- II. “‘నాశనం కలుగబోతుందని’ యొహోవా సెలవిచ్చుచున్నాడు.”

  - A. ఈ విషయం అనేకమంది ప్రవక్తల చేత చెప్పబడింది. (యిర్మియా 7:15; పోషేయు 1:4; ఆమోసు 7:11 చూడుము.)
  - B. రాబోవు నాశన దినము ఒక్కొసారి “యొహోవా దినముగా” పిలువ బడింది. (యొఘయా 13:6, 9; యిర్మియా 46:10; జెఫన్యా 1:14-16 చూడుము.)
  - C. పాపమును బట్టియే నాశనమును కలుగుతుంది (ప్రత్యేకించి సామాజిక అన్యాయం, విగ్రహారథన వంటి పాపములు). (యిర్మియా 7:9; హోషేయ

- 4:1-19; మీకా 1:3-5; 2:1, 2 చూడుము.)
- D. ఇతర దేశాలు నాశనమును కలుగజేసేవి అయినా, దేవుడు తన ప్రజలను శిక్షించడానికి వారిని ఆయుధంగా వాడుకున్నాడు. (యుర్మియూ 27:5, 6 చూడుము.)
- E. దేవుడు దేశమును శిక్షించినప్పుడు, అందులోనివారు తమ పాపములకు తామే బాధ్యులు. (యొహేజైలు 18:20 చూడుము.)
- F. ఇశ్రాయేలు యొక్క ఔనత్యం ఆ దేశపు అవిధియులను వారి నాశనంనుండి కాపాడడు. (యుర్మియూ 7:4 చూడుము.)
- III. “పశ్చాత్తాపవడి, నీతిగా జీవించండి” అని యొహోవా సెలవిచుచ్చున్నాడు.
- A. పశ్చాత్తాపం ఎంతో అవసరం. (యొపయూ 1:16-20; యుర్మియూ 26:13; యోవేలు 2:12-14; ఆమోసు 5:4-7; యోనా; జెఫన్యా 2:3.)
- B. ఈ ఆచార ప్రకారమైనది గాక, నీతియుక్త జీవితం అవసరం. (యొపయూ 1:13; ఆమోసు 4:1-5; 5:21-24; మీకా 6:6-8; జెకర్యా 7:8-10.)
- IV. “భవిష్యత్తును గురించిన నిరీక్షణ మీకు ఉంది” అని యొహోవా సెలవిచుచ్చుచున్నాడు.
- A. మిగిలిన వారు రక్షింపబడతారు. (ఆమోసు 3:12; మీకా 2:12; 4:6, 7; జెఫన్యా 3:12, 13.)
- B. ఇశ్రాయేలు చెరనుండి వచ్చిన తరువాత ఆశీర్వాదములు కలుగుతాయి. (హోపేయ 14:4-7; యోవేలు 3:17; ఆమోసు 9:14, 15; మీకా 7:18-20 చూడుము.)
- V. ప్రవక్తలు మెస్సీయా కాలం గురించి కూడ చెప్పారు. (యొపయూ 2:2-4; 53; యుర్మియూ 31:31-34; యోవేలు 2:28-32; ఆమోసు 9:11, 12; మీకా 4:1-5.)
- VI. ప్రవక్తలు సాధారణంగా తమ ప్రజల గురించే సందేశమిచ్చేవారు. (హగ్గయి 1:8; జెకర్యా 1:16; మలాకీ 3:10 చూడుము.)
- VII. ప్రవక్తలు యితర దేశాల గురించి కూడా సందేశమిచ్చేవారు. (యొపయూ 13-23; యుర్మియూ 46-51; యొహేజైలు 25-32; ఓబదాయి; నహూము; ఆమోసు 1; 2; యోనా చూడుము.)

వారు ఎప్పుడు ప్రవచించారు? ⁷

క్రీ.పూ. 8వ శతాబ్దపు ప్రవక్తలు

యోవేలు	క్రీ.పూ. 800(?) ⁸
యోనా	క్రీ.పూ. 780
హోపేయ	క్రీ.పూ. 745
ఆమోసు	క్రీ.పూ. 760
యొపయూ	క్రీ.పూ. 740-680
మీకా	క్రీ.పూ. 735

(క్రి.పూ. 7వ శతాబ్దపు ప్రవక్తలు

నహూము	క్రి.పూ. 625-612
జెఫన్యా	క్రి.పూ. 630-622
యార్టీయా	క్రి.పూ. 627-584
హాబకూడుకు	క్రి.పూ. 608

చెరకాలపు ప్రవక్తలు

దానియేలు	క్రి.పూ. 605-530
యోహాజైలు	క్రి.పూ. 593-570
ఓబదా	క్రి.పూ. 586-585 ⁹

చెర తరువాత ప్రవక్తలు

హగ్గయి	క్రి.పూ. 520
జెకర్యా	క్రి.పూ. 520-518
మలాకీ	క్రి.పూ. 435.

వారు ఎవరికి ప్రవచించారు?

చరిత్ర కాలంట	ప్రవక్త	ఎవరికి?
రాజ్య విభజన కాలం	యోవేలు	యూదా
	యోనా	
	హోపేయు	జ్రొయేలు
	ఆమోసు	యారువరికి
	యోషయా	యూదా
	మీకా	యారువరికి
యూదా రాజ్యం మాత్రమే	నహూము	
	జెఫన్యా	యూదా
	యార్టీయా	యూదా
	హాబకూడుకు	యూదా
చెర కాలం	దానియేలు	
	యోహాజైలు	
	ఓబదా	
	(విలాపవాక్యములు)	
పునరుద్ధరణ కాలం	హగ్గయి	
(చెర తరువాత కాలం)	జెకర్యా	
	మలాకీ	

పెద్ద ప్రవక్తలు

ఐదు పెద్ద ప్రవచన గ్రంథాలకు పరిచయ వివరణ ఇక్కడ ఇయ్యబడింది.

యొషయా, మెసీయసునార ప్రహక్త. యొషయా అను పేరుకు “యోహోవాయే రక్షణ” అని అర్థము. ప్రవక్త యొషయా యొరూషలేమునందు యూదా నలుగురు రాజుల కాలంలో ప్రవచించాడు: ఉణ్ణియా (క్రీ.పూ. 783-742), యోతాము (క్రీ.పూ. 742-735), అహోజు (క్రీ.పూ. 735-715), మరియు హిజ్జియా (క్రీ.పూ. 715-687). అతడు మనషేష్ణ కాలమునందు మరణించియుండవచ్చునని అభిప్రాయపడుతుంటారు (క్రీ.పూ. 697-642). అతడు దాదాపు 60 సంవత్సరాలపాటు ప్రవచించాడు. అతడు యూదా రాజుతో ప్రత్యేకించి ఆహోజు (యొషయా 7) మరియు హిజ్జియా (యొషయా 36; 37)లతో సన్నిహితసంబంధం కలిగియుండేవాడు. అతని పుస్తకాన్ని రెండుగా విభజించవచ్చు. యొషయా 1-39 ఇది హెచ్చరిక (యూదా మరియు ఇతర దేశములకు); యొషయా 40-66 దేవుని ప్రజలకు ఆదరణను యిస్తుంది. ప్రవచన గ్రంథాలన్నిటికంటే ఈ గ్రంథంలోనే మెసీయసు గురించిన అధిక ప్రవచనాలు కనబడతాయి (చూడుము యొషయా 53).

యిర్మీయా, విలాప ప్రవక్త. అనాతోతులో యాజకుడైన హిజ్జియా కుమారుడు యిర్మీయా. ఇతడు క్రీ.పూ. 627 నుండి 587 వరకు దాదాపు నల్బై సంవత్సరాలు ప్రవచించాడు. ఇతడు ఐదుగురు రాజుల కాలంలో ప్రవచించాడు. యోషియా (క్రీ.పూ. 640-609), యోహోయాకీము (క్రీ.పూ. 609-598), యోహోయాకీము (క్రీ.పూ. 598) మరియు సిద్ధియా (క్రీ.పూ. 598-587). అతని ప్రజలు బబులోనీయులచేత దాడిచేయబడి, నాశనం చేయబడిన కాలంలో అతడు వనిచేశాడు. యూదా బబులనీయులచేత చివరినారిగా నాశనం చేయబడినప్పుడు అతడు మతపర యూదులతో ఐగుప్పుకు కొనిపోయింది. యువ్వన వయస్సులోనే ప్రవక్తగా పిలువబడిన, ఇతడు స్వంత జనులు తిరస్కారానికి గురయ్యాడు. యొరూషలేము నాశనమును చూసి ఇతడు విలపించినదుకు “విలాప ప్రవక్తగా” పిలువబడ్డడు (యిర్మీయా 9:1) అతడు ఇచ్చిన సందేశంలో ఐదు అంశాలున్నాయి: (1) యూదా మీదికి తీర్పు రాబోతుంది. బబులోనీయులచేత ఇది నాశనం చేయబడుతుంది. తరువాత బబులోను నాశనం చేయబడుతుంది. (2) యూదా నాశనమునకు దాని పొపములే కారణం. (3) ప్రజలు పశ్చాత్తాపదాలి. (4) నాశనం కలుగబోతుంది కాబట్టి యూదా తననుతాను బబులోనుకు అప్పగించుకోవాలి. (5) యూదాకు భవిష్యత్తులో నిరీక్షణయుంది. దాని ప్రజలు 70 సంవత్సరాల తరువాత చెరనుండి తిరిగివస్తారు. యిర్మీయా గ్రంథంలో పరిచయం (యిర్మీయా 1), రాజ్య సంఘటనలకు సంబంధించిన ప్రవచనాలు (యిర్మీయా 2-45), ఇతర దేశములకు సంబంధించిన ప్రవచనాలు (యిర్మీయా 46-51), మరియు చివరి మాటలు (యిర్మీయా 52) కనబడతాయి.

విలాపవాక్యములు, యొరూషలేము అంతమును గురించిన విలాపగీతములు, హౌర్మీ బైబిల్లో కెత్తుబీములోని (Kethubimలో) మెగిల్లోతేలోని (megillothలో) ఐదు చిన్న గ్రంథాల్లో ఇది కూడా ఒకటి. ఇది యిర్మీయా చేత ఖ్రాయబడిందని సంప్రదాయం చెప్పుంది. ఇది ప్రలాపగీతములు. యొరూషలేము నాశనమును గురించి ఖ్రాయబడిన ప్రవచన గీతములు

లేదా వ్యక్తపరచబడిన విపొదము ఇది. కాబట్టి ఈ గ్రంథం యొక్క చరిత్రక నేపథ్యం క్రి. పూ. 587/586లో బబులోనీయుల యెరూప్లేము నాశనం చేయబడడం. గ్రంథంలోని ప్రతి ఐదు అధ్యాయాలు ఒక ప్రత్యేక గీతములో ఉన్నాయి. మొదటి నాలుగు పద్యములు ఛంభాబద్ధ పద్యములు. దీనిలోని చివరి పద్యంకూడా ఛంభాబద్ధమైనదే. ఇందులోని ఇరవై రెండు వచనాలు హెచ్చీ అక్షరములలోని అక్షరములను చూచిస్తున్నాయి.

యొహేజ్యేలు, దర్శనముల ప్రవక్త. యొహేజ్యేలు అన్న పేరుకు “దేవుడు బలపరచును” అని అర్థం. ఇతడు బూజీ కుమారుడు, యాజకుడు (యొహేజ్యేలు 1:3). క్రి.పూ. 597లో యోహోయాకీసుతో పాటు చెరకు కొనబడినవారిలో ఇతడూ ఒకడు (యొహేజ్యేలు 33:21; 40:1). ఇతడు బబులోనులో బందీలతో పాటు జీవించాడు. అక్కడినుండి అతడు బబులోను చెరలోనున్నవారికి గాకుండా, యూదాలోనున్న యూదులకు కూడా ప్రవచించాడు. అతని ప్రవచనాలు క్రి.పూ. 593 నుండి క్రి.పూ. 570 వరకు చెప్పబడ్డాయి. యొహేజ్యేలు గ్రంథాన్ని మూడు భాగాలుగా విభజింపవచ్చు: (1) యొరూప్లేము నాశనం కావడానికి ముందు: యూదా మీద తీర్పు (యొహేజ్యేలు 1-24); (2) దాడి మరియు నాశనం సమయంలో: దేవములను గురించిన ప్రవచనములు (యొహేజ్యేలు 25-32); మరియు (3) నాశనం తరువాత: యూదా ఓదార్పు (యొహేజ్యేలు 33-48). ప్రవక్తగా అతని మొదటి ఉద్దేశం అపరిమిత నిరాశావాదాన్ని ఖండించడం. అదే అతన్ని ఆదరణ ఔధకుడిని చేసింది. యొహేజ్యేలు ప్రవచనాలు దర్శనాల ద్వారా ఇయ్యబడ్డాయి (యొహేజ్యేలు 1; 37-39 చూడము) అలాగే అతని దృశ్య సాధనాల ద్వారా ప్రవచనం వివరంగా చెప్పబడింది.

దానియేలు, చెర ప్రవక్త. దానియేలు పాత నిబంధన ప్రవక్తగా చెప్పబడలేదు గాని, క్రొత్త నిబంధన ప్రవక్తగా చెప్పబడ్డాడు (మత్తయి 24:15). క్రి.పూ. 600 ముందే దానియేలు నెబుకాబ్బుజరుచేత యూదానుండి బబులోనుకు చెరపట్టబడ్డాడు. అక్కడే అతడు జీవించాడు. హెచ్చీ బైబిల్లో దానియేలు గ్రంథం లేఖనాలలో కనబడుతుంది (*Kethubim*లో). దానియేలు దేవునికి నమ్మకమైనవాడై దేవునిచే ఆశీర్వదింపబడి వృద్ధిచెందిన విధము, బబులోను రాజ్యంలో అలాగే తరువాత వచ్చిన పారసీక రాజుల కాలంలోనూ అతడు రాజ్యపాలనలోకి వచ్చిన విధమును ఈ గ్రంథంలో చూస్తాము. వైతిక హెచ్చురికలు తక్కువగా కనబడే ఈ ప్రవచన గ్రంథంలో రెండు భాగాలన్నాయి: చారిత్రక భాగం (దానియేలు 1-6) మరియు దర్శన భాగం (దానియేలు 7-12). అపొక్కిల్లిపెట్టిక దర్శనాల ముఖ్య సారాంశమును యిస్తుంది. దేవుని రాజ్యం నిరంతరం నిలుచును, భూ రాజులు నాశనమగు కాలం రాబోతుందని యూదులను నమ్మించుట గ్రంథము యొక్క ఉద్దేశం.¹⁰ వారు దేవునికి నమ్మకస్తులైయంటే కష్ట సమయంలో దేవుడు వారితో కూడా ఉంటాడని వారు అర్థంచేసుకునేందుకు ఈ గ్రంథం ఉపకరించడం కూడా దాని ఉద్దేశం.

చిన్న ప్రవక్తలు

పన్నెండు చిన్న ప్రవక్తల గ్రంథాల సారాంశము క్లుప్తంగా ఈ క్రింద ఇయ్యబడింది.

హోషేయ, ఈ పేరుకు “రక్షణ” అని అర్థము. ఇతడు క్రి.పూ. 8వ శతాబ్దిలో ఉత్తర రాజ్యమైన ఇతాయేలీయులకు వారి పొపములను గురించి ఖండిస్తూ ప్రవచించాడు. దేవుని ఆజ్ఞననుసరించి, వ్యభిచారిస్తేన గోమేరను వివాహమాడి, ఇతాయేలు దేవుని పట్ల చూపించిన

అవిశ్వాస్యతకు సూచనగా ఆమె వెళ్లినాగాని తిరిగి తెచ్చుకున్నాడు.

యోవేలు, యూదా వారి అపనమ్మకత్వమును బట్టి యూదా మిడతల తెగులును ఎదుర్కొంటుండని యోవేలు వివరిస్తున్నాడు. అలాగే అతడు పరిశుద్ధత్వాని రాకను గురించి ప్రవచించాడు (2:28-32). అది అపొస్టలుల కార్యములు 2వ అధ్యాయంలో పెంతెకొస్తు దినాన నెరవేరింది. యోవేలు గ్రంథం క్రీ.పూ. 9వ శతాబ్దింలో ప్రాయిబడిందని చెప్పబడుతున్నా దీని తేదీ గురించి పండితులు ఖచ్చితంగా చెప్పలేదు. “యోవేలు” అనగా “యొహోవాయే దేవుడు” అని అర్థం.

ఆమోసు, ఈ పేరుకు “భారము” అని అర్థము. ఇతడు యూదాలో పశువుల కాపరిగా ఉండేవాడు. ఇతడు క్రీ.పూ. 8వ శతాబ్దింలో ఉత్తర రాజ్యపువారికి ప్రవచించడానికి పంపబడ్డాడు. ఇక్కాయేలు నాశనం గురించి సందేశమిస్తా, ప్రజల పాపాలను గురించి వారిని ఖండించాడు.

ఓబద్యా, దేవుని ప్రజలపట్ల ఎదోము వారి అమర్యాదనబట్టి ఓబద్యా ఎదోమును ఖండించాడు. ఈ గ్రంథంలో ఒక్క అధ్యాయము కనబడుతుంది. ఈ గ్రంథం క్రీ.పూ. 587/586లో బబులోను యూదాను జయించిన సమయంలో ప్రాయిబడినట్లుగా చెప్పారు. అయితే ఇందుకు ఖచ్చిత ఆధారం లేదు. “ఓబద్యా” అంటే “యొహోవా యొక్క సేవకుడు” అని అర్థం.

యోనా, ఈ పేరుకు “పావురం” అని అర్థం. క్రీ.పూ. 8వ శతాబ్దిం ఆరంభంలో జీవించాడు. నీనెవ ప్రాంతానికి వెళ్లి ప్రవచనాన్ని అందించుని దేవుడు యోనాను ఆదేశిస్తే, ఇతడు తర్వీషు లేదా స్నేయన్ ప్రాంతమునకు పాఠిపోయి తుఫానులో చిక్కుకుని, ఓడనుండి సముద్రంలోకి వేయబడి, ఒక తిమింగలంచేత మ్రింగియేయబడ్డాడు. అతడు ప్రార్థించిన తరవాత తీరంలో విసరి వేయబడ్డాడు. అప్పుడితడు నీనెవ వెళ్లి వారికి నాశనమును ప్రకటించాడు - వారు పశ్చాత్యాపపడగా, దేవుడు తన మనస్సును మార్చుకుని పట్టణమును నాశనము చేయకుండా విచిచిపెట్టాడు. తన నిర్మయాన్ని బట్టి యోనా సంతోషపడకుండా విచారించాడు. ఈ కథలోని విషయమేమంటే, నీనెవ రక్షణను బట్టి యోనా సంతోషించియిందాల్చింది.

మీకాక్రీ.పూ. 8వ శతాబ్దానికి చెందిన ప్రవక్త ఇతడు. అతడు రక్షణ రాజ్యంలోనున్నాగాని, వారి పాపములను బట్టి యూదా, ఇక్కాయేలును ఖండించాడు. రాబోవు రాజ్యమును గురించి మీకా 4:1-3లోని వాక్యం యొపయా 2:2-4నకు సమాంతరముగా ఉంటుంది. మీకా అను పేరునకు “యొహోవా వంచివాడెవడు?” అని అర్థము.

హాబిక్కాతు బబులోను వారిచే యూదా నాశనం చేయబడక ముందు దాని కాలమందే ఇతడు ప్రవచించాడు. అతని గ్రంథం ప్రవక్తకు ప్రజలకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రత్యులను చర్చిస్తుంది. అవి - “భక్తిహీనులను నాశనం చేసి, పరిస్థితులను దేవుడు చక్కదిద్దేందుకు మనం ఎంతకాలం సహించాలి?” మరియు “భక్తిహీన దేశమైన యూదాను నాశనం చేయుటకు మరింత భక్తిహీన దేశమైన బబులోనును దేవుడు ఎందుకు వాడుకున్నాడు?”

హాబిక్కాతు బబులోను వారిచే యూదా నాశనం చేయబడక ముందు దాని కాలమందే ఇతడు ప్రవచించాడు. అతని గ్రంథం ప్రవక్తకు ప్రజలకు సంబంధించిన కొన్ని ప్రత్యులను చర్చిస్తుంది. అవి - “భక్తిహీనులను నాశనం చేసి, పరిస్థితులను దేవుడు చక్కదిద్దేందుకు మనం ఎంతకాలం సహించాలి?” మరియు “భక్తిహీన దేశమైన యూదాను నాశనం చేయుటకు మరింత భక్తిహీన దేశమైన బబులోనును దేవుడు ఎందుకు వాడుకున్నాడు?”

జైఫన్యా, ఇతడు కూడా యూదా నాశనం కావడానికి కొద్ది కాలం క్రితమే ప్రవచించాడు. ఇతడు “యోహోవా దినము” దేశమునకు రాబోవు నాశనం గురించి అలాగే శేష జనం రక్షింపబడతారని ప్రవచించాడు. “జైఫన్యా” అంటే, “యోహోవా దాచెను” అని అర్థము.

హగ్గయి, ఇతని పేరుకు “పండగ” అని అర్థము. చెర తరువాత ప్రవక్తలలోని ముగ్గురులో ఇతడు ఒకడు. క్రీ.పూ. 6వ శతాబ్దం చివరిలో బబులోను చెరనుండి యూదాకు తిరిగి వచ్చిన వారిని జెకర్యాతో కలిసి ఆలయాన్ని తిరిగి కట్టడంలో ప్రోత్సహించాడు. అతని ప్రవచనం మరింత అచరణాత్మకం. ప్రజలు తమ ఇళ్ళ గురించి శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నట్టి, వారు దేవుని ఇంటి గురించి శ్రద్ధ వహించాలి.

జెకర్యాఇతడు హగ్గయితో కలిసి దేవాలయాన్ని పునర్నిమించాలనే ఉద్దేశంతో పనిచేసాడు. అయితే, ఇతడు దర్శనముల ద్వారా ఆ పనిని పూర్తిచేయటకు ప్రజలను ప్రోత్సహించాడు. జెకర్యా అంటే “యోహోవా స్కురించును” అని అర్థము.

మలాకీ, ఇతని పేరుకు “నా దూత” అని అర్థము. క్రీ.పూ. 5వ శతాబ్దం చివరిలో యూదులకు ప్రవచించాడు. వారి పాపములు, అప్పిత బలులు, అప్పిత యాజకత్వం, వివాహ ఒప్పందాల అతిక్రమణ, అలాగే దేవునికి ఇవ్వాల్సింది ఇవ్వకుండా దేవున్ని దోచుకోవడం వంటి వాటి విషయమై వారిని ఖండించాడు. మలాకీ చెప్పిన విషయాలు, ఎట్లా మరియు నెపోమ్యా చెప్పిన విషయాలవంటివి.

ప్రవచన సాహిత్యాన్ని వ్యాఖ్యానించడం

ప్రవచన గ్రంథాలను సరిగ్గా వ్యాఖ్యానించడం కుదరదు. ప్రవచన గ్రంథాలను అర్థం చేసుకోవడంలోనున్న కష్టమునకు ఎన్నో కారణాలున్నాయి. (1) ప్రవక్తలు భవిష్యత్తు సంఘటనలను ప్రవచిస్తారన్న విషయాన్ని ప్రజలు గుర్తించలేక పోయారు. ఆ విషయాలు మనకు ఇంకనూ భవిష్యత్తు విషయాలు కానవసరంలేదు. (2) ప్రవక్తలు దేవుని ప్రతినిధులన్న విషయాన్ని పారుకులు గుర్తించలేదు. వారికి భవిష్యత్తు చెప్పే వారిగా చూశారే కానీ వారిని ముందు పొచ్చరిక చేసేవారిగా చూడలేదు. (3) వ్యక్తిగత ప్రవక్తలను అర్థం చేసుకోవడం కష్టం. ఎందుకంటే, వారు మాట్లాడుతున్న చారిత్రక సందర్భమును గుర్తించడం కష్టం. (4) ప్రవచన గ్రంథాల రూపం అనేక సందర్భాలలో ప్రవచనములు పద్యరూపంలో ప్రాయబడ్డాయి గనుక వాటిని వ్యాఖ్యానించడం కష్టం.

ప్రవక్తలు చెప్పిన విషయాలను చదవడం, అర్థం చేసుకోవడంలో ఎంతో విలువ ఉంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యముగా వారి సందేశం దేవునినుండి వచ్చినది (పౌరీయులకు 1:1, 2). దేవుడు ప్రేరేపించినది ఎంతో చదువదగ్గది. వారు మెస్సియూ గురించి, ఆయన కాలం గురించి చెప్పున్నారు కాబట్టి దేవుడు పంపించిన క్రీస్తును గురించి నేర్చుకోవడం కోసం మనం వాటిని చదవాలి.

ఈ గ్రంథాలను చదవడంలో మనకు కనిపించే ఒక కారణం, ప్రవక్తలు చెప్పిన విషయాలు అనేకం ఈనాటి దేవుని ప్రజలకు అన్యయుంచబడతాయి. ఎందుకు? (1) పాత నిబంధన కాలంలో ఇక్కాయే లీయులకున్నట్టి క్రైస్తవులు దేవునితో సంబంధం కలిగియున్నారు (నిర్మమకాండము 19:5, 6 మరియు 1 పేతురు 2:9, 10 పోల్చి చూడుము). (2) దేవుడు మారడు. అలాగే ఆయన మానవులతో వ్యవహారించే సూత్రాలు కూడా మారవు. (3) పాత

నిబంధనలోని షైతిక ప్రమాణాలు క్రొత్త నిబంధనలోని వాటికంటే ఎంతో విభిన్నంగా కనిపించవ. ప్రవక్తలు ఇక్కాయేలీయులను పాత నిబంధన యొక్క దైవిక ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా జీవించమని కోరారు కాబట్టి, వారు చెప్పిన ఎన్నో విషయాలు ఈనాటికీ తెస్తవులకు పర్తిస్తాయి.

ప్రవక్తల లేఖనాలను మనం ఎలా వ్యాఖ్యానించాలి? ఈ సూచనలు ఉపయుక్తంగా ఉంటాయి.¹¹

1. ప్రవక్తల పాతను అర్థం చేసుకోండి

ప్రవక్తల రచనలను అర్థం చేసుకోవాలంటే, మనం కొన్ని సత్యాలను గ్రహించాలి. (1) ప్రవక్తలు దేవుని నుండి మాట్లాడుతారు (ప్రాణీయులకు 1:1, 2; 2 పేతురు 1:20, 21). (2) ప్రవక్తల పని ఏమంటే, దేవుని ప్రజలు దేవునితో చేసుకున్న నిబంధనకు కట్టుబడి యుండాలని కోరడం అలాగే వారు దాన్ని అతిక్రమిస్తే, కలిగే ఘలితాలను బట్టి వారిని పోచురించడం.¹² (3) ప్రవక్తలు వారి కాలమును గురించిన సందేశాన్ని చెప్పేవారు. కాబట్టి మనం ఏ వ్యాఖ్యానం చేసినా, అది ఆదిమ పారకులకు సంబంధించిలేకుంటే అది తప్పు.

2. వాక్యభాగాన్ని దాని సందర్భంలోనే పరిశీలించాలి

ప్రవచన నేపథ్యాన్ని చూడండి. ప్రతి ప్రవక్త కూడ ఒక చరిత్రకాల నేపథ్యంలోనే ప్రవచించాడు. ఒక ప్రవచనాన్ని అర్థం చేసుకోవాలంటే, ఆ ప్రవచన నేపథ్యాన్ని మనం గుర్తించాలి. ప్రవక్త ఎప్పుడు జీవించియున్నాడు, అతని కాలంలోని పరిస్థితులు ఏమిటో మనం గుర్తించాలి. తరువాత ప్రత్యేకించి, ఎటువంటి సందర్భంలో గ్రంథంలోని ప్రవచనం ఎప్పుడు చెప్పబడిందో చూడాలి.

గ్రంథంలోని విషయాన్ని చూడండి. ఒక గ్రంథం యొక్క ప్రాథమిక సందేశం లేదా ఉద్దేశాన్ని చూసిన తరువాత, ఆ గ్రంథ నిర్మాణాన్ని పరిశీలించాలి. తరువాత గ్రంథంలోని ఒక నిర్దిష్ట వాక్యభాగాన్ని ఎన్నుకుని “ఈ వాక్యంలో ఎవరు మాట్లాడుతున్నారు? ఎవరితో? దేనిగురించి? ఏ ఉద్దేశంతో ...?” అని ప్రత్యేకించాలి. అలాగు ప్రత్యేకించి, ఈ వాక్యభాగం యొక్క వ్యాఖ్యానం గ్రంథ స్వాల ఉద్దేశానికి ఏవిధంగా సంబంధించి ఉందో చూడాలి.

సందేశ ఉద్దేశాన్ని గుర్తించండి. ఇక్కడ అదుగదగిన కొన్ని ప్రశ్నలేమంటే, “ప్రవచనం ఎందుకు ఇయ్యబడింది?”; “ఈ ప్రవచనం దేవుడు నెరవేర్చాలనుకున్న ఉద్దేశం ఏమిటి?”; మరియు “దీన్ని ఆదిమ పారకులు లేదా గ్రహీతలు ఎలా అర్థం చేసుకున్నారు?” ప్రవచనం యొక్క ఆదిమ ఉద్దేశాన్ని మనం తీప్రంగా అర్థంచేసుకోకాడదు. ఒక సందర్భంలో ఆమోసు దేవుని సందేశాన్ని యిలా అందించాడు: “బేతేలునకు వచ్చి తిరుగుబాటు చేయుడి, ... ప్రతి ప్రాతఃకాలమున బలులు తెచ్చి మూడేసి దినముల కొకసారి దశమ భాగములను తెచ్చి అర్పించుడి ... ఇక్కాయేలీయులారా, ఈలాగున చేయుట మీకిష్టషైయుస్వది” (ఆమోసు 4:4, 5). ఈ మాటలు నిండారోపణ మాటలు (పీరి బలులను గురించి దేవుని మాటలను 5:21-24లో చూడము). మనం ఆమోసు 4:4, 5 వాక్య భాగం యొక్క ఉద్దేశాన్ని గ్రహించలేకపోతే దాన్ని తప్పగా వ్యాఖ్యానించిన వారమవుతాము.

వాక్యభాగం యొక్క ఉద్దేశాన్ని మనస్సులో ఉంచుకోకపోతే, వాక్యభాగాన్ని సందర్భమునకు

భిన్నంగా వ్యాఖ్యానించి తప్పుడు అర్థాన్ని అందించినవారమవుతాము. “స్వరమండలముతో కలిసి పిచ్చిపాటలు పాడుచు, దావీదువలనే వాయించు వాడ్యములను కల్పించుకొందురు” అని ఆమోసు 6:5 చెప్పుంది. దీనినే KJV యిలా చెప్పుంది: “స్వరమండలముతో కలిసి పిచ్చి పాటలు పాడుచు దావీదు వలనే వాయించు వాడ్యములను కల్పించుకుందురు.” అయితే దీన్ని అధారం చేసుకుని ఆరాధనలో వాడ్యములను వాయించడం తప్పు అని కొందరు వాదిస్తారు.¹³ అయితే దీని సందర్భం ఆరాధన గురించి చెప్పడం లేదు. ధనవంతులైన ఇక్రాయేలీయుల పాలనలోనే ఉంది, ఇక్రాయేలు నాశనాన్ని పట్టించుకోవడంలేదన్నది దీని ఉద్దేశం (ఆమోసు 6:6). ఇక్కడ చెప్పబడిన సంగీతం ఆరాధన సంబంధమైనది కాదు గాని, వివాదముకొరకు సాటించబడేది.

నిశితంగా పరిశీలించాల్సిన మరో వాక్యభాగం యొపయా 62:2బిలో కనబడుతుంది, “రాజులందరు నీ మహిమను చూడచరు. యొఫోవా నియమింపబోవు క్రొత్తపేరు నీకు పెట్టబడును” ఈ వాక్యం మెస్సీయా సంబంధితమైనదని, ఆయన శిష్యులు “క్రిస్తవులు” అని పిలువబడినప్పుడు ఇది నెరవేరిందని మనం అనుకుంటాము. అయితే ప్రవక్త మెస్సీయాను గురించి చెప్పడం లేదు. అతడు యొరూషలీమును గురించి చెప్పున్నాడు (యొపయా 62:1). అది విడువబడినదిగా (4 వచనం) పిలువబడినసు, దేవుడు దాని గురించి “ఆనందించుచున్నాడు,” అది “వివాహితమగును” (4 వచనం). ఇది క్రీస్తు శిష్యుల విషయంలో నెరవేరిందని, ఇది మెస్సీయా సంబంధితమైనదని క్రొత్త నిబంధనలో ఏ ఆనవాలు లేదు.

ప్రవచన రూపాన్ని మరియు అందులోని కావ్యమును చూడండి. ప్రవచనములు విభిన్న రకాలుగా చెప్పబడ్డాయి. Gordon D. Fee మరియు Douglas Stuart ప్రవచన వాక్యములను ఐదు రకాలుగా గుర్తించారు: ధర్మశాస్త్ర సంబంధమైనవి, వేదన, హౌషరిక, వాగ్దానం, న్యాయసంబంధము మరియు సందేశకుని మాటలు.¹⁴ ప్రవచన రకాన్ని గుర్తించడం ద్వారా దాన్ని అర్థం చేసుకోవడం సులభం. హౌష్ట్రి కావ్య సాహిత్యములో అన్వయించడగిన సూత్రములు ప్రవక్తల కావ్య సాహిత్యమునకు కూడా వర్తిస్తాయి.

వాక్య భాగంలోని పదాలను గుర్తించండి. ప్రవచన వాక్యములోని ఎక్కువభాగం కావ్య రూపంలో ఉంది కాబట్టి ఇంతకు ముందు కావ్య సాహిత్యంలో నేర్చుకున్న విషయాలు ఇక్కడ వర్తిస్తాయి. ఇందులోని కావ్య సాహిత్యంలో అలంకార భాష ఎక్కువగా కనబడుతుంది. యొపయా 11:6-9 మెస్సీయా రాజ్యం గురించి చెప్పుంది, “తోడేలు గొణ్ణెపిల్లయొద్ద వాసము చేయును ... పాలుకుడుచు పిల్ల నాగుపాము పుట్టయొద్ద ఆట్లాడును. మిడినాగు పుట్టమీద పాలవిడిచినపిల్ల తన చెయ్యాచాచును.” ఈ వాక్యమును అక్షరర్థముగా తీసుకోకూడదు. మెస్సీయా యొక్క రాజ్యములో ఒకదానికాకటి శత్యవగా ఉన్నవి. షైవమ్యాలు మరచి సమాధానముతో నుంటాయని దేవుడు యొపయా ద్వారా చెప్పున్నాడు, “భాషాను ఆవులు” (ఆమోసు 4:1) అనేవి ధనవంతులు, సోమరులు స్వార్థపరులు అయిన భార్యలు పేద ప్రజలను అణగదొక్కడాన్ని వివరించుటకు వాడబడిన అలంకార పదం. అలాగే దేవుడు ఇక్రాయేలు “మంటలోనుండి తీయబడిన కొరపిగా” పోల్చాడు [NIV] (4:11). అంటే, ఈ ప్రజలు పూర్తి నాశనం నుండి తప్పించబడినవారు. వ్యాఖ్యానించునప్పుడు విదైనా వాక్య భాగం అలంకార రూపంలో ఉన్నట్లయితే దానిని అక్షరర్థముగా తీసుకోవడం కూడదు.

3. ప్రపచన నెరవేర్పును గురించిన ప్రశ్నలను చూడండి

ప్రపక్తలు యిచ్చిన సందేశం సాధారణంగా తామున్న కాలానికి చెందినది కాబట్టి కొన్నిసార్లు, వారి పదాలు వారు చెప్పున్న సమస్యలను గురించే చెప్పాయి. అనేక వాక్యభాగాలు భవిష్యత్తులో నెరవేరబోయే ప్రపచనానికి సంబంధించియంటాయి. మనం వాటిని ఎలా వ్యాఖ్యానించాలి?

(1) ప్రపచనంలో భవిష్యత్తును గురించి కూడా ఉంటుందని గుర్తించండి. దీనికి వ్యతిరేకంగా కొంతమంది పండితులు వాదిస్తున్నా ఇది సత్యము.

(2) ప్రపక్తలు మేస్టీయాను గురించి రాబోవు ఆయన రాజ్యమును గురించి కూడా ప్రపచించారని గుర్తుంచుకోండి (అపొస్టలుల కార్యములు 3:24-26; రోమీయులకు 1:2). కొన్నిసార్లు, వారు ఏం చెప్పారో వారికి అర్థమయ్యేది కాదు (1 పేతురు 1:10-12 చూడుము). ఒక ప్రపచనం క్రీస్తును లేదా సంఘాన్ని సూచించింది అని గుర్తించేందుకు మనకున్న ఏకైక ఆధారం, అది క్రొత్త నిబంధనలో చెప్పబడడం.

(3) ప్రపక్తలు ప్రొథమికంగా ఇక్రాయేలు ఫీలిగతులను గురించి అప్పటివారి కాల పరిస్థితులను గురించి మాట్లాడారని గుర్తించండి. Jack P. Lewis యిలా చెప్పున్నాడు,

ప్రపక్తలు అప్పురు, బఱలోను చెరగల కాలంలో దీనికి ముందు, తరువాత కాలంలో జీవించారు. నాశమును గురించిన హెచ్చరికలు ఈ సమయంలో నెరవేరాయి. తిరిగిరావడమును గురించిన వాగ్గానం బబులోనుసుంది తిరిగిరావడమును గురించినది. చెర తరువాత ప్రజలకు జెకర్యా చెప్పు వారి పూర్వికుల విషయంలో హెచ్చరికలు నెరవేరాయని చెప్పాడు (జెకర్యా 1:5, 6).¹⁵

(4) ప్రపచనం నియామానుసారమైనదని గుర్తుంచుకోండి. అంటే, ప్రజలు లోబడక దేవుని తరపున ప్రపక్తలు వారికి ఆశీర్వాదాన్ని లేకపోతే అవిధేయతకు నాశనాన్ని వారికి ప్రపచించారు. ప్రజలు తిరుగుబాటు చేస్తే ఆశీర్వాదం రాదు. ఒకవేళ వారు పశ్చాత్తాపదితే నాశనం రాదు. యోనా నీనివె నాశనం గురించి ప్రపచించినప్పుడు అతడు పశ్చాత్తాపం గురించి అంతగా చెప్పలేదు - కానీ వారు పశ్చాత్తాపదినప్పుడు దేవుడు నీనివెను వదిలివెశాడు. నాశనం అనేది నియమానుసారమైనది! ఒకవేళ ప్రపంచంలో ఆశీర్వాదం మరియు నాశనమునకు సంబంధించిన వాగ్గానములు కనబడకపోయినా, అపి చెప్పబడకపోయినా అందులో కొన్ని నియమాలున్నాయి.

(5) కొన్ని ప్రపచనములు సమీపములోను, సుదూర భవిష్యత్తులోను నెరవేరేవి అని గుర్తుంచుకోండి. యొషయా 7:14లో ఇయ్యబడిన “కన్సక గర్భపత్తియై కుమారుని కని అతనికి ఇమ్మానుయేలు అను పేరు పెట్టును” అన్న ప్రపచనం ఆహారు కాలంలోనే నెరవేరవలసియున్నది (యొషయా 7 యొక్క నేపథ్యం చూడండి). ఇది సమీప నెరవేర్పు. అయితే దైవావేశిత్వదైన మత్తయి ఇది యేసు జనన విషయంలో నెరవేరిందని చెప్పున్నాడు (మత్తయి 1:21). ఇది సుదూర నెరవేర్పు. మేస్టీయా సంబంధిత ప్రపచన విషయంలో అది క్రొత్త నిబంధన కాలంలో నెరవేరిందని చెప్పాలంటే, అది క్రొత్త నిబంధనలో దైవావేశిత గ్రంథకర్త చేత చెప్పబడాలా లేదా ఉదహరింపబడియండాలి.

(6) పాత నిబంధనలో క్రీస్తు గురించి చెప్పబడిన పెక్క ప్రవచనములు ఆయన మౌదటి రాక, సంఘు స్థాపన, ఆయన రాజ్య స్థాపనలోనే నెరవేరాయని క్రొత్త నిబంధన బోధిస్తుండని గుర్తుంచుకోండి. కేవలం కొన్ని మాత్రము మొదటి శతాబ్దం చివరిలో నెరవేర్పబడ్డాయి. “మోషే ధర్మశాస్త్రములోను ప్రవక్తల గ్రంథములలోను, కిర్తనలలోను నన్ను గూర్చి ప్రాయబడినవన్నియు నెరవేరవలనని నేను మీమొద్ద ఉండినప్పుడు మీతో చెప్పిన మాటలు నెరవేరనవి” అని యేసు చెప్పారు (లూకా 24:44).

అలాగే “ధర్మశాస్త్రమువైనను ప్రవక్తల ప్రవచనములవైనను కొట్టివేయవచ్చితినని తలంచవడ్డు; నెరవేర్పుటకే గాని కొట్టివేయటకు నేను రాలేదు. ఆకాశమును భూమియు గతించిపోయిననే గాని ధర్మశాస్త్రమంతయు నెరవేరువరకు దానినుండి ఒక పొల్లయినను ఒక సున్నయైన తప్పిపోడిని నిశ్చయముగా మీతో చెప్పుచున్నాను” అని యేసు అన్నారు (మత్తుయి 5:17, 18). ధర్మశాస్త్రమంతయు నెరవేరువరకు, అది ఇంకనూ ఆచరణలోనేయుంటుంది. అయితే క్రొత్త నిబంధనలో కనబడే మరో ఆధారం ప్రకారం ధర్మశాస్త్రం ఇప్పుడు ఆచరణలో లేదు. కాబట్టి ధర్మశాస్త్రము, ప్రవక్తల ప్రవచనములన్నియు నెరవేరిపోయాయి.

4. ముందే వెయ్యి సంవత్సరాల - పరిపాలన (ప్రిమిలియనిజమ్) అను విషయంపై ఫిర అభిప్రాయం కలిగియుండండి

సమస్తము నాశనం కాకముందు క్రీస్తు తిరిగివచ్చి భూమిపై తన రాజ్యమును స్థాపించి వెయ్యి సంవత్సరాలు పాలన చేస్తాడని (ప్రిమిలియనిజమ్) ముందే వెయ్యి సంవత్సరాల పాలనను నమ్మువారు చెప్పారు. వీరు ఈ భావనను క్రొత్త నిబంధన (ప్రకటన 20 మరియు ఇతర వాక్యభాగాలు) నుండి సంగ్రహించినా, వారు ఈ భావనను సమర్థించే అనేక పాత నిబంధన ప్రవచనములను ఉదహరిస్తారు. ఇటువంటి ప్రవచన వాక్యములను ఎలా వ్యాఖ్యానించాలి?

జందలోనున్న ఒక సమస్య ఏమంటే పైన చర్చించబడిన సూత్రాలలో ఒకటి రెండు విషయాలను అతిక్రమించకుండా దీనికి పాత నిబంధన ప్రవచనాలకు సంబంధించి చూడడం కొంచెం కష్టము. (1) దీని అదిమ పారకులకు ఈ భావన సరైన అర్థాన్నిప్పుదు. (2) ఇటువంటి స్వభావం ప్రవచన సందేశపు ఉద్ధేశాన్ని పరిగణలోకి తీసుకోదు. (3) పాత నిబంధన ప్రవచనాన్ని ముందుగానే వెయ్యి సంవత్సరాల పాలన (ప్రిమిలియనిజమ్) భావనకు అన్వయించి వ్యాఖ్యానించాలన్న క్రొత్త నిబంధన వాక్యభాగం ఏదిలేదు. (4) పాత నిబంధన వాక్య ప్రవచనములను ముందే వెయ్యి సంవత్సరాల పాలన అన్వయించి చూడాలంటే, ఒక వాక్యభాగాన్ని దాని సందర్భం నుండి వేరుతీసి దాన్ని పక్కికరిస్తాని అది సాధ్యంకాదు. ఈ వాదనను సమర్థించే ఒక వ్యక్తి పాత నిబంధన వాక్య భాగాన్ని తీసుకుని అందులో ఒక వాక్యం క్రీస్తు యొక్క మొదటి రాకడను గురించి, మరో వాక్యం క్రీస్తు యొక్క రెండవ రాకడను గురించి (అతని ప్రకారం, ప్రిమిలియనిజమ్ భావన) చెపుతుంది.¹⁶ ఈ రకమైన వ్యాఖ్యానం తీవ్ర అసంబిధతను సూచిస్తుంది. (5) ఈ వాదన పాత నిబంధన ప్రవచనములు క్రీస్తు మొదటిరాక మరియు సంఘస్థాపన విషయంలో నెరవేరాయన్న విషయాన్ని విస్తరిస్తుంది.

కాబట్టి ఈ విషయాన్ని సరిగ్గా క్లూపీకరించాలంటే, పాత నిబంధన అంతర్జాలం గురించి చాలా తక్కువగా చెప్పినందున అలాగే అంతము ముందు రావడం ఈ లోకంలో

స్థాపించబడదం గురించి అసలేమి చెప్పులేదని చెప్పడం యుక్తము.

ముగింపు

ప్రవక్తల సందేశాలను ఈ దినాన ఎలా అన్వయించవచ్చు? వీరు ఇశ్రాయేలు విషయంలో చెప్పారు కాబట్టి ఆ ప్రవక్తలు ఆత్మియ ఇశ్రాయేలను సంఘ విషయంలో చెప్పే విషయాలను చూడాలి. ప్రవక్తల సందేశాల్లో కొన్ని ఆర్థం చేసుకోవడానికి కష్టంగానున్నా, దేవునికి చూపే విధేయత విషయంలో ఆవి క్లిఫ్టంగా ఉండవు. ఆ సందేశాన్ని ఈనాటి ప్రజలందరూ వినాయి.

సూచనలు

¹పాత్రి బైబిల్లో, ప్రవక్తల గ్రంథాలు *n̄bi'īm*లో తొలి ప్రవక్తలు (నాల్గు గ్రంథాలు - యొహోపువ, న్యాయాధిపతులు, సమాయేలు, రాజులు) మరియు తరువాత ప్రవక్తలు (నాల్గు గ్రంథాలు - యొపయా, యెర్రీయా, యెపొజ్యేలు, మరియు పన్చుండు [చిన్న ప్రవక్తలు] ఉన్నాయి). విలాపవాక్యములు మరియు దానియేలు గ్రంథాలు హెర్రి బైబిల్లో *Kethubim*లో ఇయ్యబడ్డాయి. ²ప్రవక్తల గ్రంథాల్లో పరిత్ర గ్రంథాలు హెర్రి బైబిల్లో *Kethubim*లో ఇయ్యబడ్డాయి. ³ప్రవక్తల పిలుపును గురించి వీటిని చూడండి: యొపయా పిలుపు (యొపయా), యెర్రీయా (యెర్రీయా 1:4-19) మరియు యొపాజ్యేలు (యెపొజ్యేలు 1-3). అలాగే మోషే పిలుపు (సిరమకండము 3; 4), సమాయేలు (1 సమాయేలు 3) మరియు ఆమోసు (అమోసు 7:10-17) ల పిలుపును కూడా చూడండి. ⁴ద్వితీయాపదేశకండము 18:20లో రెండు రకాల అభిర్థ ప్రవక్తలు చెప్పబడ్డారు. 1 రాజులు 18లోని బయలు ప్రవక్తలు ఒక రకపు అభిర్థ ప్రవక్తలుకాగా, 1 రాజులు 22లోని మీకాయాను ఎదురించిన ప్రవక్తలు మరో రకపు అభిర్థ ప్రవక్తలు. వారు యొహోవా నామంలో ప్రవవిష్టున్నాయని చెప్పున్నారు (1 రాజులు 22:11 చూడము). ⁵David Alexander and Pat Alexander, eds, *Eerdmans' Handbook to the Bible* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1973), 372-73. ⁶కొన్ని ప్రవవనములు ప్రత్యేకంగా త్రిత్త నిబంధనలో ఉదహరించబడ్డాయి. (చూడము యొపయా 7:14 [మత్తయి 1:23 పోల్చి చూడుమ]; మలాకీ 4:5 [పోల్చి చూడుమ మత్తయి 11:14]; మీకా 5:2 పోల్చి చూడము మత్తయి 2:6].) ⁷ఈ తేదీల ఎంతో తరచూ చెప్పబడ్డాయి. ఇవి దారావు ఖారా. ⁸యోవేలు ప్రవవన కాలం గురించి వేదాంతులలో ఎటువంటి విధిదాలైపు. ⁹బిబ్రా ప్రవవన కాలం గురించి కూడా వేదాంతులలో ఎటువంటి విధిదాలైపు. ¹⁰దానియేలు ప్రకటన గ్రంథాలు అంత్య కాల ప్రవవన గ్రంథాలు. అంధలోని విషయాలు సారూప్యమూగా ఉంటాయి.

¹¹ఈ సూచనలు గ్రంథకర్త భావములనుండి వచ్చినవి. సమాచారం వీటినుండి తీసుకో బడింది: John T. Willis, *My Servants the Prophets*, vol. 1 (Abilene, Tex.: Biblical Research Press, 1971), 23-24; Jack P. Lewis, *The Minor Prophets* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1966), 8-9; Samuel Schultz, "Interpreting the Prophets," in *The Literature and Meaning of Scripture*, ed. Morris Inch and C. Hassell Bullock (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1981), 103-10. ¹²Fee and Stuart, ప్రవక్తలను "నిబంధన మర్యాదలు" అని పిలిచారు. వీరు తమ స్పృంత సందేశాన్ని గాకుండా దేవుని సందేశాన్ని అందించారు. ఈ సందేశం పారిదికాదు. మోషే నిబంధన హెచ్చరికలు, వాగ్గానాలను వారు తమ వారికి అందించారు (Fee and Stuart, 184-87). ¹³క్రిస్తు ఆరాధనలో వాయిద్యములను వాయించడం అందించారు. ఆ విషయాన్ని యాది నిరూపించడంలేదు. ¹⁴Gordon D. Fee and Douglas Stuart, *How to Read the Bible for All Its Worth* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 2003), 194-97. ¹⁵Lewis, 8-9. ¹⁶Hal Lindsey, *The Late - Great Planet Earth* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House, 1970), 171.